אישים באגרות הראי"ה

הרב יעקב שפירא, ראש ישיבת וולוז'ין

רב העיירה וראש ישיבת וולוז'ין, נכד הנצי"ב · תרל"ג–תרצ"ו (1873–1936)

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

הרב יעקב שפירא נולד בשנת תרל"ג (1873) בוולוז'ין, לרב רפאל שפירא ולבתו של הנצי"ב. היה תלמידו של גיסו, הרב חיים סולובייצ'יק, ובשנת תרס"ג נתמנה לרב ריבנישוק. בשנת תרע"ב חזר לוולוז'ין לעזור לאביו בהנהגת הישיבה, ובי"ח בשבט תרפ"ב (1922) פתח מחדש את ישיבת וולוז'ין ועמד בראשה. נפטר בט' באייר תרצ"ו (1936).

הרב קוק על הרב יעקב שפירא

הרב קוק משיב לרב שפירא בשמחה, ומזכיר שזכה ללמוד בישיבה "אשר כוננוה עמודי עולם", בצל הנצי"ב. הרב קוק מבטיח להמליץ על הישיבה אם יימשך התקציב מאמריקה (כרך ד', אגרת אשח).

האגרות

כרך ד', אגרת אשח: הרב קוק מודה על דבריו, זוכר שלמד בוולוז'ין, ומבטיח להמליץ על הישיבה.
"הישיבה הקדושה אשר כוננוה עמודי עולם"

ראו גם

על הנצי"ב. (לדף האיש)

תולדות הרב יעקב שפירא. ("רבי יעקב שפירא", המכלול)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב יעקב שפירא, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אשח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ב אדר תרפ"ה **נמען:** הרב יעקב שפירא, ראש ישיבת וולוז'ין

הרב קוק מודה על דבריו, וזוכר שלמד בצל הנצי"ב בוולוז'ין. אם התקציב האמריקני יימשך, ימליץ על הישיבה. אין אפשרות לקבל עוד תלמידים לישיבה המרכזית אלא אם יש להם כלכלה. העברת חלק מהישיבה לארץ, כמו סלבודקה, צריכה להיעשות במתינות, שלא ייראה כתחרות על כסף; ועתידים בתי כנסת ובתי מדרש שבחוץ לארץ להיקבע בארץ ישראל (מגילה כט א).

עיקרי הדברים

- זיכרון וולוז'ין.
- אין מקום לתלמידים.
- העברת ישיבה - במתינות.

נוסח האגרת עם ביאור

כ"ב אדר ה'

שלו'[1] וברכה מקודש לכבוד ידידי הרב הגאון המובהק אוצר תוי"ר[2] גזע ישישים אראלים ותרשישים סוע"ה[3] מו"ה[4] יעקב שליט"א[5]

שפירא הגאב"ד[6] ור"מ דק' וואלאזין [הרב יעקב שפירא, רבה של וולוז'ין וראש ישיבתה] יצ"ו[7]. אחדשה"ט[8] באה"ר[9] אהובי כ"ג[10] שליט"א, שמחתי מאד בדבריו היקרים והחזקת טיבותא בעד אמון רוחי לבית אולפנא רבא הישיבה הקדושה אשר כוננוה עמודי עולם, ואשר זכיתי בחסדי השי"ת[11] להסתופף בצילה, בהיות אור הקדש של גאון עולמנו מרן הנצי"ב[12] זצ"ל[13] מהיל עלי[14]. ידענא בנפשאי שאיני כדאי למדה זו, כי לפי גודל הענין מעט מאד עלתה בידי לפעול לטובתה, ולימים הבעל"ט[15] אם יתן ד' והתקציב של אמעריקא ימשך גם להבא (כי לע"ע[16] נתעכב המשלח גם להבא גם להתם) הנני בל"נ[17] מוכן להעיר על מכתבי כתר"ה[18] חביבי אם ירצה לשלחם אלי בנוגע לטובת הישיבה הקדושה, דברים טובים כראוי לערכה המקודש בישראל.

וע"ד[19] הבחורים, צר לי מאד, כי לע"ע כבר עבר המספר של המתקבלים את גבול היכולת החומרית שלנו, והננו מוכרחים לע"ע לעכב את הדרישות זולתי לאלה אשר יש להם בסיס לכלכלתם. וע"ד הרעיון להעביר חלק מהישיבה לאה"ק[20] כמעשה ישיבת סלאבאדקא חושב אני שראוי ג"כ[21] לעשות הדבר במתינות, באופן שלא יוכר הדבר בעיני המסתכלים מרחוק כמו בולמוס של תחרות, שיסודו במטרות חומריות, ולדי' הישועה למלא את ההבטחה הנאמנה של חז"ל[22]:י עתידין בכ"נ[23] ובמד"ר[24] שבחו"ל[25] שיקבעו באי"י[26], בבי"א[27], בטבע ובנס. והנני בזה ידי"ע[28] דוש"ת[29] באה"ר, הק'[30] אברהם יצחק ה"ק[31]

1. שלו' - שלום
2. תוי"ר - תורה ויראה

3. סוע"ה – סיני ועוקר הרים
4. מו"ה – מורנו הרב
5. שליט"א – שיחיה לאורך ימים טובים אמן
6. הגאב"ד – הגאון אב בית דין
7. יצ"ו – ישמרה צורה ויחייה
8. אחדשה"ט – אחרי דרישת שלומו הטוב
9. באה"ר – באהבה רבה
10. כ"ג – כבוד גאונו
11. השי"ת – השם יתברך
12. הנצי"ב – הנצי"ב – רבי נפתלי צבי יהודה ברלין
13. זצ"ל – זכר צדיק לברכה
14. עלי' – עליה
15. הבעל"ט – הבא עלינו לטובה
16. לע"ע – לעת עתה
17. בל"נ – בלי נדר
18. כתר"ה – כבוד תורתו רום הדרתו
19. וע"ד – ועל דבר
20. לאה"ק – לארץ הקודש
21. ג"כ – גם כן
22. חז"ל – חכמינו זכרונם לברכה
23. בכ"נ – בתי כנסיות
24. ובמד"ר – ובמדרש רבה
25. שבחו"ל – שבחוץ לארץ
26. באי"י – בארץ ישראל
27. בב"א – במהרה בימינו אמן
28. ידי"ע – ידידו עוז
29. דוש"ת – דורש שלומו ותורתו
30. הק' – הקטן
31. ה"ק – הכהן קוק